

Фролов С. В.

*кандидат історичних наук,
старший викладач кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського
спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін,
Державного біотехнологічного університету
м. Харків, Україна*

КИТАЙ В СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

Виходячи із сучасних тенденцій політико-економічного розвитку світу, можна чітко бачити процеси подальшого випереджального розвитку Китаю. Ця країна формує новий світогосподарський устрій. Стратегія Китаю полягає у забезпеченні економічної безпеки шляхом досягнення технологічного суверенітету, фінансово-економічної самодостатності, випереджального економічного розвитку та підвищення рівня життя населення. Реалізація проекту «Один пояс – один шлях». Ідея «поясу» пов'язана з прямим сухопутним коридором з Китаю, через Середню Азію, Туреччину та Іран на ринки Європейського Союзу – в обхід морського шляху, який контролюють США. Це набуває актуальності у зв'язку з майбутнім протистоянням з можливою віссю з Японії, США, Австралії та Індії. Де Австралія найслабша ланка, а Індія – найімовірніший і непримиренний супротивник. «Сучасна зовнішня політика КНР перебуває в стадії перезавантаження. КНР прагне не тільки мати більше вагу в міжнародних організаціях, а й по суті змінювати самі правила гри в глобальній політиці по мірі зміцнення своїх геоекономічних та військових ресурсів. Зовнішня політика Китаю будується на базі основного національного інтересу – економічного виживання, з чим пов'язана його стремління зміцнити свої позиції в різних регіонах світу, багатих на запаси стратегічної сировини, і забезпечити шлях її транспортування. Зовнішня економічна стратегія стає для Пекіна життєво необхідною стратегією» [1, с. 101].

За останні десятиліття Китай досяг значних успіхів в ІТ технологіях. Однак, сучасний Китай живе у умовах глобалізації, Існує залежність КНР від імпорتنих комплектуючих. У серпні 2022 року США прийняли так званий «Закон про чіпи», який встановлює заборону на експорт передових мікросхем та обладнання до Китаю. США мають можливість заборонити будь-які американські інвестиції у високо-технологічні китайські компанії. Крім цього, США домовились

з Японією, Нідерландами, Тайванем про приєднання до експортних обмежень. У Китаю, поки немає можливості виробляти власні високотехнологічні чіпи, необхідні для обробки великих даних і технологій штучного інтелекту. Такий стан справ загрожує просіданням цілих галузей економіки, а також технологічною та військово-технічною відсталістю. Тайвань, на відміну від Китаю, виробляє чіпи останнього покоління. На сьогоднішній день, країн здатних робити верстати для сучасних чипів всього три. Це Голландія, Японія та США.

Курс на воз'єднання з Тайванем – частина офіційної повістки КНР. Китайська влада зробила ставку на якнайшвидше вирішення питання з Тайванем. Керівництво КНР стверджує, що проблема Тайваню – це серйозний виклик американо – китайським відносинам, і що Китай не виявить м'якості у вирішенні тайванської проблеми. В свою чергу США протистоять китайським планам не лише на словах, а й на ділі. Йдеться про постачання зброї Тайваню. Американське керівництво напередодні виборів не бажає демонструвати видимість поступок Китаю. Більш того, візит спікера Палати представників США Ненсі Пелосі до Тайваню (серпень 2022 р.) був викликом Китаю і не залишає мало шансів для виходу з цієї кризи. Після чого Китай і став проводити військово-морські операції за двадцять міль від берегової лінії Тайваню. Однак, повномасштабне військове вторгнення на острів несе серйозні політичні та військові ризики для Китаю. КНР зважиться на пряме вторгнення лише в тому випадку, якщо Тайвань на урядовому рівні офіційно проголосить свою незалежність від Китаю. Ціль Китаю полягає в тому, щоб змусити керівництво Тайваню сісти за стіл переговорів на умовах КНР.

Деякі аналітики зі США прогнозують свій програш на січневих виборах на Тайвані. Якщо це станеться, технологічний потенціал Тайваню працюватиме на військову та економічну міць КНР, що допоможе їй конкурувати на світовій арені. Але, допустити цього США не можуть. Тому, виходячи зі сказаного, можна прогнозувати загострення ситуації в цьому регіоні. «Як будуть розвиватися події, якщо КНР почне вирішувати «тайванську проблему» силою. В цьому випадку постає питання: чи втрутяться в цей конфлікт США? Деякі дослідники вважають, що – ні» [2, с. 73]. Але, як пишуть автори статті, ««Тайванська проблема» у міжнародних відносинах та перспективи її вирішення», «... США втрутяться, оскільки приєднання Тайваню означало б грандіозне посилення економічного та політичного становища КНР на міжнародній арені, а цього США, держава яка ніколи не відмовиться від світового лідерства просто не допустить. В результаті зіткнення держав з таким військовим потенціалом, як

США та КНР, відбудеться значний політичний дисбаланс, який вплине не тільки на міжнародні відносини в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні, а й на світову політику в цілому» [Там само]. Мабуть, це питання, також стало предметом для обговорення на зустрічі у Сан-Франциско між лідерами обох держав (листопад 2023 р.).

Література:

1. Комличенко А. А. Зовнішньополітична стратегія КНР. *Епістемологічні дослідження у філософії, соціальних і політичних науках*. 2021. Т. 4. № 1. С. 95–104.

2. Шевчук О. В., Надрага Х. М. «Тайванська проблема» у міжнародних відносинах та перспективи її вирішення. *Наукові праці Чорноморського національного університету імені Петра Могили*. 2007. Т. 76. Вип. 63. С. 69–74.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-356-2-30>

Chukhnii O. Yu.

*Postgraduate Student at the Department
of International Economic Relations
West Ukrainian National University
Ternopil, Ukraine*

THE GREATER BAY AREA IN PEOPLE’S REPUBLIC OF CHINA: A METROPOLITAN HUB FOR INNOVATIONS

The growing trend of urbanization is leading to not only an increase in the number and size of cities and metropolitan areas, but also to the formation of new clusters of adjacent cities [1]. These clusters, becoming more interconnected and functionally cohesive, are evolving into “mega-regions”. As these regions begin to coordinate and plan for mutual dependency, it becomes increasingly feasible for companies and facilities to be located in one area of the region while catering to the entire region. This integration of the region offers significant benefits for the business sector.

There are three such urban archipelagos in People’s Republic of China: Greater Bay Area (GBA): Guangzhou, Shenzhen, Hong Kong (HK), Dongguan, Foshan, Zhongshan, Huizhou, Zhuhai, Jiangmen, Zhaoqing, Macao; Jing-jin-ji: Beijing, Tianjin, Shijiazhuang, Tangshan, Baoding and